

STANIČÁŘ

Návod k použití

Vydání II.
Účinnost od 24.12.2006
Schváleno autorem programu

Simulátor řízení vlakové dopravy

STANIČÁŘ

Staničář je simulátor řízení vlakové dopravy. Simuluje jednotné obslužné pracoviště (JOP), které slouží pro ovládání zabezpečovacího zařízení z počítače výpravčím nebo jiným pracovníkem. Tyto druhy zabezpečovacích zařízení jsou používány i u Českých drah. Používají se pro ovládání jedné stanice nebo celé oblasti (tj. více stanic), tyto oblasti jsou označovány zkratkou DOZ – dálkově ovládané zabezpečovací zařízení.

Staničář Vám umožní vyzkoušet si práci výpravčího nebo dispečera. Při hraní pochopíte, že ovládat železniční dopravu není nic jednoduchého. Každý vlak má svůj směr, svoje zastávky a Vaším úkolem je dovést ho správným směrem s ohledem na pohodlí cestujících, včasné přepravené zboží a plynulost jízdy. Jednotný obslužný pult jaký Staničář simuluje Vám umožní využívat veškerých moderních technologií, jakými je dnešní železniční doprava řízena. Do Stanicáře si můžete stáhnout známé stanice z České republiky s aktuálními grafikony. Všechny stanice jsou věrnými kopiemi těch skutečných a proto se Staničář stává opravdu reálným simulátorem. Naštěstí se doopravdy nemůže nic stát. Přesto budete vynervovaní, když se Vám nebude dařit udržet plynulost železniční dopravy ve Vámi ovládané stanici.

Přeji Vám příjemně strávené chvíle při hraní Stanicáře. Prochy – autor tohoto helpu.

Budete-li mít nějaký problém při hraní Stanicáře, tak se nestyďte a napište ho do diskuse na <http://www.stanicar.cz>, kde se určitě najde někdo kdo váš problém ochotně zodpoví, narazíte-li na chybu napište ji také do jmenované diskuse nebo na <http://mantis.stanicar.cz>, což je web určený pro vývoj Stanicáře, Builderu a Stagu.

Obsah

1. Novinky
 - 1.1 Změny oproti verzi 1.56
2. Instalace Staničáře a stanic
 - 2.1 Instalace Staničáře ve Windows
 - 2.2 Nahrávání nových stanic do Staničáře
 - 2.3 Instalace Staničáře v Linuxu
3. Spuštění programu
4. Ovládání simulátoru
 - 4.1 Myš
 - 4.2 Klávesnice
 - 4.3 Okno simulátoru
 - 4.3.1 Menu
 - a) Simulace
 - b) Nastavení
 - c) Help
 - 4.3.2 Informační panel
5. Zvuky v simulaci
6. Prvky kolejiště
 - 6.1 Kolej s prostředky pro kontrolu volnosti
 - 6.2 Kolej bez prostředků pro kontrolu volnosti
 - 6.3 Hlavní návěstidlo
 - 6.3.1 Znaky na návěstidle
 - 6.3.2 Znaky na oddílovém návěstidle autobloku
 - 6.4 Seřadovací návěstidlo
 - 6.5 Označník
 - 6.6 Výhybka
 - 6.7 Výkolejka
 - 6.8 Přejezd
 - 6.9 Součtová hláška přejezdu
 - 6.10 Traťové zabezpečovací zařízení
 - 6.11 Živák
 - 6.12 Zásobník povelů
 - 6.13 Další prvky
 - 6.13.1 Nástupišť
 - 6.13.2 Zarážedlo
 - 6.13.3 Kolejový kříž
7. Stavění cest
 - 7.1 Vlaková cesta (VC)
 - 7.2 Vlaková cesta s volbou do zásobníku jízdních cest
 - 7.3 Vlaková cesta bez volby do zásobníku jízdních cest
 - 7.4 Vlaková cesta s automatickým stavěním
 - 7.5 Posunová cesta (PC)
 - 7.6 Rušení jízdních cest
 - 7.7 Nouzová vlaková cesta
 - 7.8 Přímé rozsvícení přivolávací návěsti
8. Informace o vlaku a úkony s vlaky
 - 8.1 Základní informace o vlaku
 - 8.2 Úkony s vlaky
 - 8.2.1 Otočení celé soupravy
 - 8.2.2 Objetí soupravy hnacím vozidlem
 - 8.2.3 Odpojení a spojení části vlaku
 - 8.2.4 Lokomotivní vlak
 - 8.3 Změna čísla vlaku
 - 8.4 Změna vlaku na posun
9. Slovníček
10. Licence
11. Poděkování
12. Kontakty

1. Novinky

1.1 Změny oproti verzi 1.56

- Stanice i GVD jsou uloženy společně ve formátu XML.
- Změny v ovládání
- Dodělaný nové prvky:
 - Kolej bez prostředků pro kontrolu volnosti
 - Označník
 - Přejezdy na autobloku
 - Součtová hláška přejezdu
 - Trat'ové zabezpečovací zařízení
 - Živák
 - Zásobník jízdních cest
 - a další...
- Změny vzhledu některých prvků
- Nové StartMenu pro výběr stanice a nastavení počátečního data a času.
- Nové informační okno o vlacích se všemi informacemi o vlaku – typ, číslo, délka, hmotnost, rychlost, čas příjezdu, odjezdu, seznam zastávek, směr příjezdu a odjezdu, poznámka k vlaku (číslo nového vlaku) a řazení.
- Možnost nastavení automaticky vkládaných vlaků
- Nové menu a nastavení programu
- Builder již není součástí Staničáře, ale je jako samostatný program.
- Zrušeno bodování za správně dojetý vlak
- Zrušena doba pro připojení a odpojení lokomotivy
- Odpojit lze i větší část vlaku, nejenom lokomotiva
- Celý vlak jde změnit na posun
- Při změně čísla vlaku se číslování vlaků neprovádí automaticky, ale uživatel může číslo vlaku určit
- Síťová hra pro více hráčů
- Možnost zapnutí/vypnutí zobrazení označení prvků
- Možnost automatické aktualizace stanic z internetu

2. Instalace Staničáře a stanic

2.1 Instalace Staničáře ve Windows

1. Musíte si stáhnout program Microsoft.NET verze 2.0 a nainstalovat ho. Odkaz najdete na stránkách Staničáře v sekci Download. V některých verzích systému Microsoft Windows XP je již Microsoft.NET nainstalovaný. Zjistíte to podíváte-li se do složky Windows na vašem pevném disku. V případě, že máte ve složce Windows podsložku Microsoft.NET, máte program Microsoft.NET pravděpodobně nainstalovaný. Pokud i přesto vám Staničář nejde spustit stáhněte si ze stránek Microsoftu aktuální verzi programu.
2. Stáhněte si aktuální verzi Staničáře pro Windows. Staničář je zabalen v ZIP archivu, proto musíte mít nějaký program pro rozbalení (např. WinZIP, WinRAR – tyto programy jsou zdarma ke stažení na serverech určených pro stahování programů jako je např. <http://www.slunecnice.cz>).
3. Rozbalte ZIP archiv.
4. Staničáře spustíte kliknutím na soubor Stanicar.exe.

2.2 Nahrávání nových Stanic do Staničáře

Stanice si můžete automaticky stáhnout ve StartMenu Staničáře (více o stahování stanic v kapitole Spuštění programu) nebo podle vlastního výběru ze stránek Staničáře, odkud je stáhněte v ZIP archivu. ZIP archiv rozbalte a stanici nahrajete do podsložky Stanice ve vaší složce Staničáře.

2.3 Instalace Staničáře v Linuxu

Musíte si stáhnout verzi pod .NET a nainstalovat ji. Instalaci provedete následujícím způsobem (příklad instalace pnetu pro RedHat a Fedoru Core):

1. a) Ze serveru si stáhněte všechny .rpm soubory pro Fedoru a nainstalujte je příkazem:
rpm -i soubor1 soubor2
- b) Pomocí apt-get příkazem: apt-get install pnet
2. Stáhněte si soubor Stanicar.NET.zip a rozbalte ho.
3. Přepněte se do adresáře s rozbalenými soubory a spusťte program příkazem:
ilrun Stanicar.exe

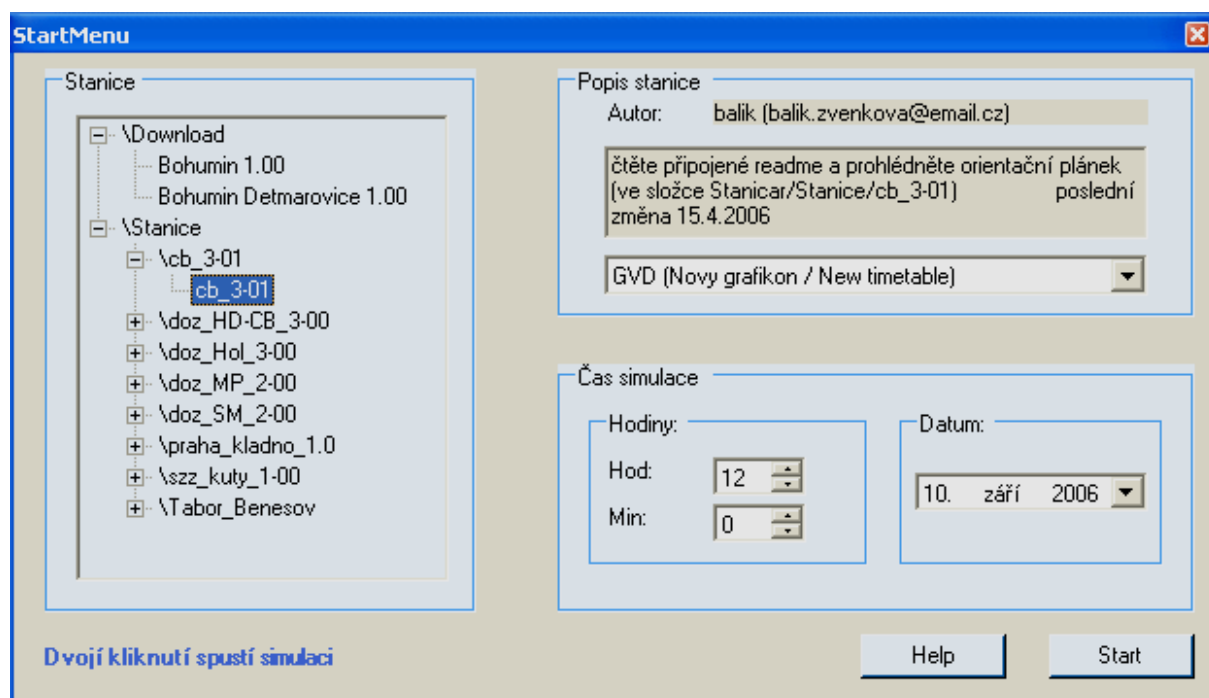
2.4 Instalace Stagu

Program Stag slouží pro editaci jízdních řádů, ale také slouží pro nastavení řazení vlaků. Proto jsou spolu s ním dodávány i obrázky hnacích vozidel a vagónů. Aby se vám zobrazovali obrázky i ve Staničáři v informačním okně vlaku musíte si program Stag nahrát do počítače také.

1. Stáhněte si program Stag zabalený v ZIP archivu z domovské stránky Staničáře <http://www.stanicar.cz>.
2. Rozbalte ZIP archiv.
3. Složku Stag, kterou jste rozbalily, nahrajte do složky se Staničářem. (Nyní by jste měli mít ve složce Staničáře minimálně tyto složky: Music, Stag a Stanice.)
4. Program Stag spustíte kliknutím na soubor Stag.exe. Stag je dodáván s helpem, který vám pomůže s prací v programu Stag.

3. Spuštění programu

Staničář spustíte souborem *Stanicar.exe*. Po spuštění program zkontroluje na internetu, jestli nebyly přidány nové stanice ke stažení a poté spustí StartMenu. V případě že nejste připojeni k internetu program pouze vypíše chybové hlášení, že nejste připojeni k internetu. Ve StartMenu naleznete seznam stanic ke stažení, které se vám zobrazí v záložce Download. Chcete-li nějakou stanici ze seznamu stáhnout, vyberte ji a kliknutím na tlačítko Start nebo dvojitým kliknutím myši zahájíte její stahování a následné rozbalení a nahrání do vašeho počítače. Dostupné stanice jsou zobrazeny v záložce Stanice. Po výběru stanice ze seznamu si můžete ještě v tomto menu přechíst stručné info o stanici a zvolit si GVD, počáteční čas a datum, kdy bude simulace spuštěna. Simulaci spustíte kliknutím na tlačítko Start nebo pokud na ní dvakrát kliknete levým tlačítkem myši. V tomto menu se také zobrazují uložené simulace. Spustíte je stejně jako stanice. Na rozdíl od stanic je však můžete smazat přímo z tohoto menu. Klikněte jednou levým tlačítkem myši na uloženou simulaci, aby se modře podbarvila a stiskněte klávesu Delete. Staničář se zeptá jestli chcete simulaci opravdu smazat. Pokud stisknete tlačítko Ano, program stanici smaže a znovu načte StartMenu. Pokud si nevíte rady stiskněte tlačítko Help a otevře se vám tento help. V simulaci tento help otevřete pokud v nabídce Help zvolíte volbu nápověda.

4. Ovládání a nastavení simulátoru

4.1 Myš

Myš slouží jako základní vstupní zařízení pro zadávání povelů. Kurzor šipky z Windows je v simulátoru nahrazen fialovým obdélníčkem. Pro ovládání simulátoru budete potřebovat třítláčkovou myš.

Levé tlačítko – začátek a konec vlakové cesty, konec posunové cesty nebo menu koleje

Prostřední tlačítko – začátek posunové cesty nebo menu některých prvků.

Rolováním kolečka myši docílíte rovnoměrného zvětšení nebo zmenšení mřížky.

Pravé tlačítko – rušení posledního provedeného úkonu

4.2 Klávesnice

Klávesnice je druhé potřebné vstupní zařízení pro ovládání simulace.

Klávesa:	Poloha kurzoru myši:	Činnost:
F1	Nad vlakem/informační panel	Informace o vlaku či posunu
F2	V kolejišti (mimo prvky)	Otevře se pole Jednotka
	Nad prvkem kolejiště	Otevře menu prvku
F5	Nad vlakem	Otočení celého vlaku
F8	Nad vlakem	Odpojení hnacího vozidla
F9	Nad vlakem	Připojení hnacího vozidla
F11	Nad vlakem	Změna vlaku na posun
F12	Nad vlakem	Změna posunu na vlak
Polohou kurzoru myši nad vlakem se myslí, pokud najedete nad vlak kurzorem a počkáte až dojde k zelenému podbarvení jeho názvu v informačním panelu.		
Pokud se pohybujete ve větší stanici, můžete využít také pole Jednotka. Toto pole zařídí otevření menu vámi hledaného prvku v kolejišti. Po stisknutí klávesy F2 mimo prvky kolejiště se nejdříve otevře pole Zásobník. Sem zadejte číslo zásobníku, pod kterým se prvkem nachází a stiskněte Enter. Nyní se otevře pole jednotka, Sem zadejte název prvku (např. S1) a stiskněte Enter a otevře se vám menu prvku.		

Klávesové zkratky na numerické klávesnici (NumLock musí být zapnutý)	
Rychlost simulace – ukazatel rychlosti se nachází v informačním panelu vedle ukazatele datumu a času. Má tuto podobu - + od žádné čárky (pauza), 1 čárka (reálná rychlost) do 10 (maximální rychlost).	
2	Snížení rychlosti simulace
8	Zvýšení rychlosti simulace
Lze také kliknout na + a – v informačním panelu a tím snížit nebo zvýšit rychlost simulace.	
Frekvence náhodné nákladní dopravy – ukazatel se nachází v informačním panelu. Znázorněn údajem Frekvence: 0 - čísla od 0 (vypnuto) do 10 (maximální rychlost).	
+	Zvýšení frekvence tvorby náhodné nákladní dopravy
-	Snížení frekvence tvorby náhodné nákladní dopravy

Ostatní klávesové zkratky	
Enter	Nahrazuje levé tlačítko myši
Esc	Nahrazuje pravé tlačítko myši
Backspace	Vypnutí trvalé akustické indikace
PageUp	Rovnoměrné zvětšení mřížky
PageDown	Rovnoměrné zmenšení mřížky
ASDF	Potvrzovací sekvence – postupně stiskněte klávesy a,s,d, f. Potvrzovací sekvence je požadována při rizikových funkcích.
O	Nastavení simulace
P	Pozastavení simulace (pauza)
V	Vložení náhodného nákladního vlaku do simulace
Z	Zapnutí/vypnutí zobrazování čísla vlaku v kolejišti
J	Zapnutí/vypnutí vzhledu JOP
G	Zobrazení/skrytí mřížky
N	Zobrazení/skrytí zobrazných návěstí
F	Ukotví polohu obrazovky.
1-9	Přepínání mezi nastavenými pozicemi obrazovek

Přepínání mezi obrazovkami je výhodné hlavně u velkých stanic nebo oblastí, kdy se nevejde celá stanice na jednu obrazovku. Proto autor stanice v Builderu nastaví polohy obrazovek mezi kterými může uživatel čísla přepínat. Posouvat kolejiště můžete také pomocí myši, když dojedete kurzorem na okraj obrazovky. Toho se však nedá využívat u větších stanic. Pokud se vám však stává, že nechcíte najedete kurzorem myši na okraj obrazovky a kolejiště se vám náhodně posune, tak můžete použít tlačítko F, které ukotví obrazovku.

Další možnou variantou posunu obrazovek je využití pěti tlačítek (L-ST-ST-ST-P) v pravém horním rohu kolejiště (rozmístění těchto obrazovek si Staničář nastaví automaticky). Vlevo od těchto tlačítek jsou také přidána tlačítka pro zapnutí/vypnutí zobrazování detailů v kolejišti. Prázdné políčko – pro vypnutí detailů a políčko se dvěma hranatými závorkami [] pro zapnutí detailů.

4.3 Okno simulátoru

Okno simulátoru lze rozdělit na 3 základní části.

1. Menu
2. Informační panel
3. Kolejiště (samostatná kapitola Prvky kolejiště)

4.3.1 Menu

Menu se nachází v horní části simulátoru. Složí pro spuštění nové stanice, uložení simulace a pro nastavení simulace.

a) Simulace

Nová	Spustí StartMenu.
Ulož...	Uloží simulaci do složky ke stanici. Název se udává samostatně ve tvaru DD-MM-RRRR HH-MM-SS. Pozor! Uložené simulace z jednotlivých verzí Staničáře nejsou vzájemně kompatibilní. Toto omezení se netýká stanic. Jednotlivé stanice můžete použít v jakékoliv verzi Staničáře. Uložené simulace spustíte ve StartMenu.

b) Nastavení

Simulace

Simulace	Kolejiště	Čas	Barvy	Sít	Jazyk/Language/Sprache
JOP	☒	Délka vlaků (min)	100		
Návěstní znaky	☐	Délka vlaků (max):	100		
Zvuky	☒	Auto. ukládání (min):	15		
					OK

JOP	Zapne/vypne vzhled JOP.
Návěstní znaky	Zapne/vypne zobrazování návěstních znaků. Pokud je zobrazení návěstních znaků zapnuto, tak dochází ke změně barvy hlavního návěstidla (trojúhelníčku v kolejišti) podle polohy návěstidla. Více o možných polohách hlavního návěstidla se dočtete v samostatné kapitole.
Zvuky	Zapne/vypne zvuk.
Auto. ukládání (min)	Počet minut, po kterých je simulace automaticky uložena. (pokud je v tomto políčku 0, tak je auto. ukládání vypnuté).
Délka vlaků (min)	Minimální délka náhodně vkládaných nákladních vlaků.
Délka vlaků (max)	Maximální délka náhodně vkládaných nákladních vlaků.
Funkce minimální a maximální délka vlaků funguje pouze v případě, že ve Stagu není definovaná náhodná nákladní doprava.	

Kolejiště

Simulace	Kolejiště	Čas	Barvy	Sít	Jazyk/Language/Sprache
<div>Políčko</div> <div> Tloušťka koleje: 2 Velikost políčka X: 10 Velikost Textů: 10 Velikost políčka Y: 10 </div>					
					OK

Tloušťka koleje	Nastaví tloušťku koleje
Velikost textů	Nastaví velikost základních textů, velikost ostatních textů (jako čísla výhybek a označení návěstidel) je dána v Builderu
Velikost políčka X	Nastaví velikost políčka X (vodorovně)
Velikost políčka Y	Nastaví velikost políčka Y (svisle)

Čas

Simulace	Kolejiště	Čas	Barvy	Sít	Jazyk/Language/Sprache
<div> <div> Hodiny Hod: 12 Min: 0 <input type="button" value="Nastav"/> </div> <div> Datum: 10. září 2006 </div> </div>					
					OK

Hod	Nastaví hodinu simulace
Min	Nastaví minutu simulace
Nastav	Stisknutím tohoto tlačítka dojde ke změně času simulace nastaveného v předchozích dvou políčkách.
Datum	Nastaví datum simulace

Změnou data a času v této záložce posunete pouze datum a čas na vámi zvolené.
V simulaci však zůstanou původní vlaky. Proto si raději spusťte novou simulaci, kde si navolíte nové počáteční datum a čas.

Barvy

Kliknete-li na barevný obdélníček, tak se vám otevře okno s barvami, ze kterého si můžete vybrat barvu, jakou chcete danému prvku přiřadit. Některé barvy z této záložky fungují pouze pokud máte vypnutý vzhled JOP (Nastavení – Simulace). Standardní vzhled prvků JOP najdete u jejich popisu v kapitole kolejiště.

Síť

IP	Číslo IP adresy serveru, na kterém simulace poběží.
Port	Číslo portu
Vytvor SERVER	Vytvoří server, na který se budou moc připojit další hráči (klienti).
Převzetí oblasti	Číslo oblasti, kterou chce klient převzít.
Vytvor CLIENTA	Požádá server o předání oblasti a následně dojde k převzetí řízení.

Jak spustit síťovou hru:

Části kolejiště jsou autorem při tvoření stanice v Builderu rozděleny na oblasti. Tyto oblasti je možné předat jinému hráči při síťové hře po internetu nebo místní síti. Při hře Staničáře ovládá jeden hráč celou stanici. Při síťové hře ovládá každý hráč část stanice. V reálném provozu také nemusí ovládat jeden výpravčí celou stanici. Větší stanice nebo oblasti jsou často ovládány více výpravčími. Předpisy Českých drah definují jak velkou oblast by měl jeden výpravčí ovládat. U jednotlivých stanic do Staničáře většinou autor uvádí možnosti rozdělení síťové hry. Pro spuštění síťové hry je potřeba, aby jeden hráč založil server, který udává rychlost simulace a frekvenci nákladních vlaků. K němu se pomocí IP adresy můžou připojit další hráči. Počet hráčů je omezen počtem oblastí ve stanici. Má-li například stanice 3 oblasti (0,1,2) je možná hra 3 hráčů. Server musí vždy ovládat oblast 0 a další oblasti, které nemá žádný klient. Klienti můžou převzít oblasti 1 a 2. Jeden klient může převzít pouze jednu oblast. Takže jestliže by tuto hru hráli dva hráči ovládal by server oblast 0 a oblast 1 nebo 2 (záleží na klientovi, kterou oblast bude chtít převzít a která zůstane serveru). Klient bude ovládat oblast 1 nebo 2.

Vytvoření serveru

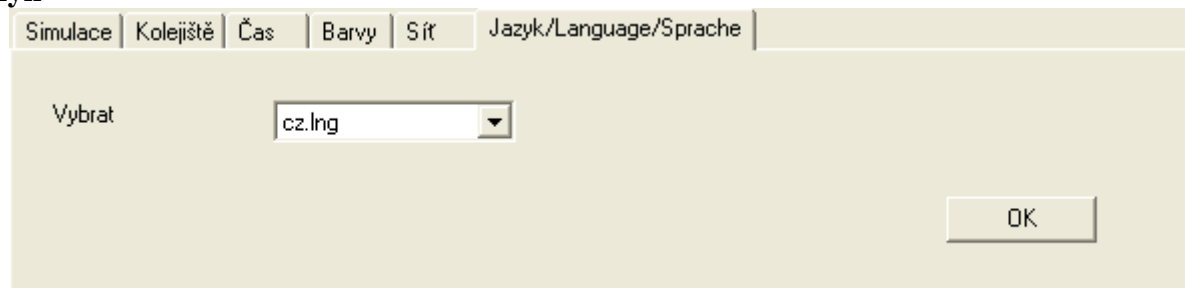
1. Spusťte si stanici, kterou chcete hrát po síti. Přejděte do nastavení sítě.
2. Vyplňte svojí IP adresu (Pozor, IP adresa serveru musí být veřejná).
3. Můžete zvolit port, na kterém má program běžet.
4. Vytvořte server kliknutím na tlačítko Vytvor SERVER

Připojení klienta

1. Spustíte si stejnou stanici jako server.
2. Vyplňte IP adresu SERVERU.
3. Vyplňte port jaký má nastaven server.
4. Vyberte si číslo oblasti, kterou chcete převzít.
5. Klikněte na tlačítko Vytvor CLIENTA

Následně se na serveru objeví žádost o předání oblasti. Pokud server toto předání povolí, tak se klientovi zobrazí zpráva o převzetí řízení dané oblasti. Hra bude skončena pokud server hru ukončí. Při odpojení klienta přebírá jeho oblast opět server, který je o tom informován zprávou, že klient ukončil činnost.

Jazyk

Ze seznamu si můžete vybrat jazyk, který je dostupný (čeština, němčina, angličtina, maďarština a ruština).

c) Help

O aplikaci – otevře informační okno o aplikaci.

Nápověda – otevře tento help.

4.3.2 Informační panel

Informační panel je část, ve které se zobrazují všechny vlaky v simulované stanici.

V horní části informačního panelu je zobrazeno datum, čas, rychlost simulace a frekvence náhodné nákladní dopravy. Tento panel je pouze jako grafická nadstavba Staničáře, v reálném provozu takovýto panel neexistuje nebo je použit další monitor, na kterém může být zobrazen GVD.

Dále lze z informačního panelu vyčíst tyto údaje o vlacích:

- **činnost vlaku:** ? – vlak čeká v sousední stanici na udělení souhlasu k vjezdu, po kliknutí na tento vlak se ? změní na !

! – vlak čeká v sousední stanici než udělíte sousednímu výpravčímu traťový souhlas. Projeví se blikáním šipky traťového souhlasu.

* - vlak je v pohybu

(mezera) - vlak stojí ve vámi řízené oblasti

o – vlak má odpojené hnací vozidlo

- **druh vlaku:**

Vlaky osobní dopravy	
Os	Osobní vlak
Ruš.Os	Rušící osobní vlak
Sp	Spěšný vlak
Ruš.Sp	Rušící spěšný vlak
R	Rychlík
Ruš.R	Rušící rychlík
Ex	Expresní vlak
IC	Vlak Intercity
EC	Vlak Eurocity
SC	Vlak Supercity
EN	Vlak EuroNight
Sv	Soupravový vlak

Vlaky nákladní dopravy	
Lv	Lokomotivní vlak
Mn	Manipulační nákladní vlak
Vleč.	Vlečkový vlak
Vn	Vyrovňávkový nákladní vlak
PMD	Posun mezi dopravami
Pv	Přestávkový vlak
Pn	Průběžný nákladní vlak
Sn	Spěšný nákladní vlak
Rn	Rychlí nákladní vlak
Nex	Nákladní expres

- **číslo vlaku** je tvořeno maximálně šesti číslicemi
U ČD bývá číselné značení následovné:
2-místné a 3-místné číslo: vlaky EC, IC, SC, EN a R
4-místné číslo začínající na 1 - spěšné vlaky a rychlíky
ostatní 4-místná čísla – osobní, rušící a soupravné vlaky
více místná čísla: vlaky nákladní dopravy
více místné číslo začínají na 7: Lokomotivové vlaky
 - **zkratka směru odkud vlak přijíždí** (pokud vlak ve stanici vzniknul je místo této zkratky napsáno zač)
 - **zkratka směru kam vlak odjíždí** (pokud vlak ve stanici končí je místo této zkratky napsáno kon)
 - **zkratka stanice nebo zastávky**, ve které vlak zastavuje (pokud vlak ve vaší stanici nikde nezastavuje je toto místo prázdné)
 - **čas odjezdu** ze stanice nebo zastávky (pokud vlak ve vaší stanici nikde nezastavuje je zde napsán čas výstupu z vaší stanice)
 - doporučené **číslo koleje**, na které vlak zastavuje (pokud vlak ve vaší stanici nezastavuje je zde volné místo)
- Pozor!!! Ve většině případů je toto číslo koleje pouze doporučující, může se však stát, že autor zadal číslo kolej jako povinné. Pokud je nastaveno jako povinné musí vlak zastavit pouze na určené koleji. Povinná kolej se zadává, například je-li u koleje umístěno překladiště nebo rampa, na které má proběhnout vykládka nebo nakládka vagónů.

Informační panel se automaticky rozšíří, pokud se do něj vlaky již nevejdou.

Po najetí na vlak v tomto panelu se vlak zeleně podbarví. Kliknete-li levým tlačítkem myši na vlak, tak dojde k přemístění kurzoru nad vlak do kolejiště. Pokud však vlak čeká v sousední stanici na udělení souhlasu k vjezdu (blikající otazník před zkratkou vlaku), dojde po kliknutí k udělení souhlasu k vjezdu a blikající otazník se změní na vykřičník. Čekají-li v sousední stanici na udělení k vjezdu dva vlaky (u obou musí blikat otazník), můžete změnit pořadí ve kterém vjedou do vaší stanice následujícím způsobem: Klikněte levým tlačítkem myši na vlak, který chcete aby vjel do vaší oblasti jako první (otazník se změní na vykřičník). Sousední výpravčí vás požádá o udělení traťového souhlasu. Dejte příkaz k udělení traťového souhlasu (pokud již není udělen). Před vlakem se zobrazí mezera nebo hvězdička. Nyní můžete kliknout i na další vlak (dojde ke změně na vykřičník a po uvolnění kolejového obvodu před vstupním návěstidlem dojde k vjezdu vlaku). Jinak se vlaky vkládají do simulace podle pořadí v informačním panelu. *Více o udělení traťových souhlasu se dočtete níže.* Nejedete-li na vlak v kolejišti, tak se tento vlak v informačním panelu označí zeleně. Najedete-li na odpojené hnací vozidlo, dojde v panelu k jeho červenému označení, po najetí na zbytek odpojeného vlaku dojde k zelenému podbarvení.

5. Zvuky v simulaci

Obsluha JOP je na některé události upozorňována také zvukovými signály. Těchto zvuků je šest a všechny jsou obsaženy i ve Staničáři.

Žádost o udělení traťového souhlasu od sousední stanice (zvuk zní stále, dokud obsluha neudělí souhlas).	Pomalé přerušované pípání. (souhlas.wav)
Rozsvícený znak přivolávací návěsti na návěstidle (zvuk zní stále, dokud je návěst rozsvícena).	Rychlé přerušované pípání. (Pn.wav)
Při vstupu do oddílu před předvěstí (2.přibližovací úsek).	Jedno zřetelnější pípnutí. (1.wav)
Při vstupu do oddílu před vjezdovým návěstidlem, které má návěst dovolující jízdu.	Jedno méně zřetelné pípnutí. (2.wav)
Při vstupu do oddílu před vjezdovým návěstidlem, které má návěst "Stůj" (zvuk zní stále do té doby, než obsluha stiskne Backspace nebo se na návěstidle postaví cesta).	Táhlý nepřerušovaný zvuk. (Stuj.wav)
Oznámení přijetí textové zprávy ze sousední stanice.	Jedno delší pípnutí. (Zpr.wav)

6. Prvky kolejiště

Kolejiště je část simulátoru, ve které se zobrazuje samostatná stanice a vlaky. Rozložení jeho prvků odpovídá skutečnosti, avšak délky kolejí jsou zobrazeny pouze schématicky, proto může být kolej ve stanici delší než mezistaniční kolej, která je třeba i o několik kilometrů delší.

6.1 Kolej s prostředky pro kontrolu volnosti

Staniční koleje

Staniční kolej je jakákoliv kolej ve stanici. Může se dále dělit na:

- 1) dopravní kolej, která má účel vjezdové, odjezdové, průjezdné a čekací koleje.
- 2) manipulační kolej, která je určena pro manipulaci s vlaky.

Průběžná kolej je koleje ukončená na každé straně návěstidlem.

Kusá kolej je kolej ukončená na jedné straně zarážedlem. Je-li na začátku této koleje hlavní návěstidlo, poté musí být i před zarážedlem hlavní návěstidlo, na kterém však svítí stále znak Stůj. Je-li na začátku koleje posunové návěstidlo nemusí již před zarážedlem být další posunové návěstidlo.

Spojovací kolej spojuje jednotlivé části stanice.

Číslování staničních kolejí:

Hlavní kolej na jednokolejné trati se ve stanici označí číslem 1. V případě dvou a více kolejné trati odpovídají čísla ve stanici číslům traťových kolejí. Ostatní koleje se číslují zleva a zprava od hlavních kolejí. Vlevo čísla lichá a vpravo čísla sudá. Pokud se v jedné stanici sbíhají dvě tratě je číslo hlavní koleje určeno podle významnější tratě. Pokud jsou koleje v různých staničních obvodech je k základnímu číslu přičteno číslo v řádu stovek. Spojovací koleje se číslují čísla od 90 do 98. Toto číslování se používá ve většině českých stanic, může být však i výjimečně jiné.

Traťové koleje

Traťová kolej je jakákoliv kolej spojující dvě stanice.

Číslování traťových kolejí:

Jednokolejná trať se nečísluje nebo se používá číslo 1.

Na dvou a více kolejné trati se označí prostřední kolej číslem 0, levá kolej číslem 1 a pravá kolej číslem 2.

Autoblok

Autoblok se používá většinou na dvou a více kolejných traťových úsecích, kde je potřeba zajistit plynulost železniční dopravy. Pokud na mezistaniční koleji není použití autoblok smí být na této koleji pouze jeden vlak. Autoblok však tuto kolej rozdělí na dalších několik úseků. Na konci každého úseku je návěstidlo. Tyto návěstidla jsou na sobě navzájem závislá a jsou rozmístěna od sebe v různé vzdálenosti (musí však být zachována minimální brzdná vzdálenost vlaku). Mívají tři znaky: Stůj, Výstraha a Volno (Výjimečně mohou být i čtyřznaká. U čtyřznakého návěstidla je přidán bílý znak, takzvaný návěstní opakovač.).

Znak Stůj (červená barva) signalizuje že následující úsek autobloku je obsazen.

Výstraha (žlutá barva) signalizuje 1 volný úsek, za kterým následuje obsazený úsek.

Volno (zelená barva) signalizuje volnost minimálně 2 následujících úseků autobloku.

Autoblok může být jednostranný a oboustranný. Jednostranný autoblok má návěstidla pouze ve správném směru jízdy. Z druhé nesprávné strany se chová jako kolej bez autobloku, na kterou smí vjet pouze jeden vlak. Druhý typ oboustranný má umístěny návěstidla z obou stran. Záleží pouze na směru traťového souhlasu, kterým směrem je udělen.

Ve Staničáři jsou vždy všechny autobloky oboustranné, neboť prozatím neumí postavit jednosměrný autoblok. Návěstidla autobloku nejsou v simulaci zobrazena.

Ovládání koleje:

Levé tlačítko myši – otevře menu koleje.

Prostřední tlačítko myši – otevře menu koleje.

Pravé tlačítko myši – pokud je otevřené menu koleje, tak kliknutím pravého tlačítka ho zavřete.

F2 – menu koleje

1	Číslo koleje.
230m	Délka koleje
STITEK	Zavede/zruší varovný štítek na koleji. Pokud zavádíte varovný štítek , otevře se vám v dolním levém rohu okno Upozornění. Do tohoto okna vepište text upozornění štítku. Zavedení varovného štítku následně potvrdíte klávesou Enter nebo zrušíte klávesou Esc. Zrušení štítku na koleji provedete tak, že text, který je napsaný v tomto okně vymažete a stisknete klávesu Enter.
VYL	Zavede/ukončí výlukou koleje. Postup pro zavedení a ukončení je stejný jako u varovného štítku.
NVL	Zavede/ukončí napěťovou výlukou koleje. Postup pro zavedení a ukončení je stejný jako u varovného štítku.

	Základní stav Na tuto kolej lze postavit vlakovou nebo posunovou cestu. Lze na ní zavést výlukou, pokud najedete myší nad kolej a stisknete klávesu F4.
	Kolej v závěru vlakové cesty Na tuto kolej je postavená vlaková cesta a pokud na ní postavíte další vlakovou nebo posunovou cestu dojde k jejímu uložení do zásobníku (zásobník musí být v režimu VZ).
	Kolej v závěru posunové cesty Na tuto kolej je postavená posunová cesta a pokud na ní postavíte další vlakovou nebo posunovou cestu dojde k jejímu uložení do zásobníku (zásobník musí být v režimu VZ).
	Obsazená kolej Kolej je obsazena vlakem nebo posunem. Je-li kolej obsazena vlakem a nejedná-li se kolej s autoblokem další postavená cesta na ní bude uložena do zásobníku (zásobník musí být v režimu VZ). Na obsazenou kolej lze však postavit posunovou cestu a nebo pro vjezd vlaku lze využít přivolávací návěsti (PN) z menu návěstidla.
	Kolej v nerozlišeném závěru Na koleji je stavěna jízdní cesta a dochází k jejímu uvedení do závěru jízdní cesty. V této chvíli již není možné postavit na kolej další cestu.
	Varovný štítek Na koleji je zaveden varovný štítek a při postavení jakékoliv jízdní cesty na kolej se před začátkem stavění zobrazí upozornění na zavedený varovný štítek. Pokud chcete cestu na kolej postavit stiskněte klávesu Enter a pokud nechcete, tak klávesu Esc.
	Výluka koleje Provádí-li se kontrola nebo oprava koleje a dalších zařízení nesmí na kolej vjet žádný vlak, proto se na koleji zavádí výluka. Výlukou zavedete volbou VYL z menu koleje.

6.2 Kolej bez prostředků pro kontrolu volnosti

	Kolej bez prostředků pro kontrolu volnosti je znázorněna čárkovaně. Jedná se většinou o vlečky a koleje ve stanici na kterých probíhá řazení a stání vlaků. Na této koleji jde zavést varovný štítek a výluka.
---	--

6.3 Hlavní návěstidlo

	<p>Návěstidlo je všeobecně zařízení, kterým se dává návěst. Návěst je viditelné vyjádření pokynu vlaku. V případě hlavního návěstidla jde o různobarevné světelné návěsti. Hlavní návěstidlo je závislé na výhybkách a následujících návěstidlech ve směru jízdy vlaku, podle kterých se určuje znak na návěstidle (všechny kombinace znaků na návěstidle jsou zobrazeny v tabulce Znaky na návěstidle). Hlavním návěstidlem je řízena jízda vlaku nebo posun. Hlavní návěstidlo je v simulaci zobrazeno jako trojúhelník. Hlavní návěstidlo je umístěno na konci nebo začátku koleje nebo mezistaničního úseku. Od hlavního návěstidla lze postavit vlakovou i posunovou cestu.</p>
---	--

Ovládání hlavního návěstidla:

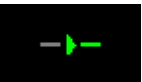

Levé tlačítko myši – začátek stavění vlakové cesty

Prostřední tlačítko myši – začátek stavění posunové cesty

Pravé tlačítko myši – zrušení volby stavění cesty (nesmí být již postavena)

F2 – menu návěstidla (zobrazují se pouze volby, které můžete v dané chvíli použít)

L1	Označení návěstidla
STUJ	Okamžité zhasnutí znaku dovolující jízdu vlaku (nedojde však ke zrušení závěru cesty) nebo ukončení svícení PN.
DN	Dodatečné rozsvícení návěstidla – opětovné rozsvícení znaku dovolujícího jízdu. Lze použít v případě, že jste zvolili rušení cesty, ale ještě neuplynula doba, ve které je cesta zrušena nebo pokud jste zvolili volbu STUJ.
AB	Začátek stavění vlakové cesty od návěstidla, na kterém se automaticky po postavení cesty zavede automatické stavění (pokud je cesta postavena přes více návěstidel zavede se funkce automatického stavění na všech těchto návěstidlech).
AB>	Automatické stavění – na návěstidle, ze kterého je postavena vlaková cesta je možno provést tuto volbu. Dojde ke změně trojúhelníčku na šipku a opakovanému stavění vlakové cesty. Po projetí vlaku dojde ke zhasnutí návěstidla, ale nezruší se závěr vlakové cesty a proto po uvolnění kolejového obvodu za návěstidlem dojde k opětovnému postavení cesty. Automatické stavění se zruší kliknutím na volbu AB< z menu návěstidla nebo zrušením cesty volbou RC a RC2 nebo volbou STUJ.
AB<	Zruší automatické stavění.
RC	Rušení cesty – zruší postavenou vlakovou nebo posunovou cestu od návěstidla kde volbu provádíte k následujícímu hlavnímu návěstidlu. Pokud je na návěstidle zavedena volba AB zruší se také.
RC2	Rušení cesty – zruší postavenou vlakovou nebo posunovou cestu od návěstidla kde volbu provádíte po konec jízdní cesty. Tato funkce v reálném provozu neexistuje.
KC	Konečný bod vlakové nebo posunové cesty.
VC	Začátek stavění vlakové cesty od návěstidla (stejně jako levé tlačítko myši).
PC	Začátek stavění posunové cesty od návěstidla (stejně jako prostřední tlačítko myši).
PN	Začátek stavění nouzové vlakové cesty (dochází k zavedení nouzového závěru) nebo volba pro přímé rozsvícení přivolávací návěsti (nedochází k zavedení nouzového závěru, vlak proto jede po nezabezpečené cestě). Vyžaduje potvrzovací sekvenci!
RNZ	Zruší zavedený nouzový závěr. Vyžaduje potvrzovací sekvenci!
PPN	Prodloužení přivolávací návěsti o dalších 60 sekund.

	Základní stav
	Na návěstidle svítí znak Stůj (červená barva) zakazující jízdu. Od tohoto návěstidla lze postavit vlakovou i posunovou cestu nebo použít přivolačací návěst (PN).
	Stavění vlakové cesty
	Kliknete-li levým tlačítkem myši na návěstidlo dojde k jeho zelenému orámování. Nyní můžete kliknutím na kolej postavit vlakovou cestu. Více se dočtete v kapitole o stavění cest.
	Stavění posunové cesty
	Kliknete-li prostředním tlačítkem myši na návěstidlo dojde k jeho bílému orámování. Nyní můžete kliknutím na kolej postavit posunovou cestu. Více se dočtete v kapitole o stavění cest.
	Stavění nouzové vlakové cesty
	Otevřete-li menu návěstidla a zvolíte volbu PN, dojde k jeho tyrkysovému orámování. Nyní můžete kliknutím na kolej postavit nouzovou vlakovou cestu. Více se dočtete v kapitole o stavění cest.
	Postavená vlaková cesta
	Z tohoto návěstidla je postavena vlaková cesta. Nelze již z něj postavit další jinou cestu. Můžete na něm zavést automatickou činnost. Při jejím zavedení dojde ke změně trojúhelníčku na šipku. Viz. pravý obrázek na dalším řádku. Máte-li v nastavení zapnuté zobrazování návěstních znaků bude se barva a blikání návěstidla měnit podle znaku, který je na něm zobrazen na trati. Více se dočtete v části znaky na návěstidle.
	Postavená posunová cesta
	Z tohoto návěstidla je postavena posunová cesta. Nelze již z něj postavit další jinou cestu.
	Přivolačací návěst
	Návěstidlo svítí bíle a bliká. Jízda vlaku je povolena pouze však omezenou rychlostí. Více o přivolačací návěsti se dočtete v části ovládání návěstidla.
	Zamčené návěstidlo
	Je-li na koleji zavedena výluka dochází k uzamčení návěstidel na konci koleje v poloze Stůj.
	Automatická činnost – postavená vlaková cesta
	Na návěstidle je zavedena automatická činnost. Ta jde zavést pouze, je-li od návěstidla postavená vlaková cesta. Pokud chcete zavést na návěstidle automatickou činnost, tak musíte nejdříve postavit vlakovou cestu a teprve poté může zavést automatickou činnost funkcí AB z menu návěstidla.
	Automatická činnost – zhaslé návěstidlo
	Na návěstidle je zavedena automatická činnost, avšak kolej, na kterou je postavena cesta, je obsazená a proto nemůže dojít k postavení cesty. Návěstidlo zůstane v režimu automatické činnosti a po uvolnění kolejového úseku dojde k postavení cesty.
	Zobrazná návěst
	Pokud je v Builderu definována vlastnost zobrazná návěst, tak se kromě normálního znaku pro návěstidlo zobrazuje ještě v kolejišti obrázek návěstidla, na kterém se zobrazují znaky, které právě svítí na návěstidle. Klávesou N vypnete/zapnete zobrazování obrázku zobrazné návěsti v simulaci.

6.3.1 Znamky na návěstidle:

Všechna návěstidla ve vlakové cestě jsou na sobě vzájemně závislá, a proto se jejich znamky liší. Tato tabulka je pouze orientační a pro ovládání Staničáře nebudete potřebovat její znalost.

	<p>Takto by vypadalo návěstidlo, na kterém by byly rozsvíceny všechny znamky. Chybí na něm pouze žlutý pruh, který by byl na místě horního zeleného pruhu. Jak vidíme návěstidlo se skládá ze dvou žlutých, zeleného, červeného a bílého znaku a dvou zelených pruhů a jednoho žlutého.</p> <p>Na návěstidle může svítit samostatně jeden znak nebo více znaků, které se mohou vzájemně kombinovat. Všechny možné kombinace těchto znaků naleznete v následující tabulce. Nejčastěji dochází ke kombinaci žlutých a zeleného znaku a zelených a žlutého pruhu. Horní žlutý a zelený znak určují rychlost na následujícím návěstidle. Dolní žlutý znak v kombinaci s proužky určuje rychlost od daného návěstidla.</p>
---	---

Návěstidlo	Rychlost	Činnost návěstidla
	Stůj	Svítí stále červený znak. Jízda není dovolena.
	Výstraha	Svítí žlutý znak. Na následujícím návěstidle očekávej Stůj.
	Očekávej 40 km/h	Pomalů bliká žlutý znak. Na následujícím návěstidle očekávej rychlost 40 km/h.
	Očekávej 60 km/h	Rychle bliká žlutý znak. Na následujícím návěstidle očekávej rychlost 60 km/h.
	Výstraha a rychlost 40 km/h	Rychlost je omezena na 40 km/h a na následujícím návěstidle očekávej znak Stůj.
	40 km/h a očekávej 40 km/h	Horní žlutý znak pomalů bliká a dolní žlutý znak svítí. Rychlost je omezena na 40 km/h a na následujícím návěstidle očekávej opět rychlost 40 km/h.
	40 km/h a očekávej 60 km/h	Horní žlutý znak rychle bliká a dolní žlutý znak svítí. Rychlost je omezena na 40 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 60 km/h.
	Výstraha a rychlost 60 km/h	Svítí dolní i horní žlutý znak a 1 žlutý pruh. Rychlost je omezena na 40 km/h a na následujícím návěstidle bude znak Stůj.
	60 km/h a očekávej 40 km/h	Pomalů bliká horní žlutý znak dolní žlutý znak a žlutý pruh svítí. Rychlost je omezena na 60 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 40 km/h.
	60 km/h a očekávej 60 km/h	Rychle bliká horní žlutý znak a dolní žlutý znak a žlutý pruh svítí. Rychlost je omezena na 60 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 60 km/h.

	40 km/h a očekávej volno	Svíí horní zelený a dolní žlutý znak. Rychlost je omezena na 40 km/h a na následujícím návěstidle očekávej volno.
	40 km/h a očekávej 80 km/h	Pomalu bliká zelený znak a žlutý svítí. Rychlost je omezena na 40 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 80 km/h.
	40 km/h a očekávej 100 km/h	Rychle bliká zelený znak a žlutý svítí. Rychlost je omezena na 40 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 100 km/h.
	60 km/h a očekávej volno	Svíí zelený a žlutý znak a žlutý pruh. Rychlost je omezena na 60 km/h a na následujícím návěstidle očekávej volno.
	60 km/h a očekávej 80 km/h	Pomalu bliká zelený znak a svítí žlutý znak a žlutý pruh. Rychlost je omezena na 60 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 80 km/h.
	60 km/h a očekávej 100 km/h	Rychle bliká zelený znak a svítí žlutý znak a žlutý pruh. Rychlost je omezena na 60 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 100 km/h.
	80 km/h a očekávej výstrahu	Svíí oba žluté znaky a dolní zelený pruh. Rychlost je omezena na 80 km/h a na následujícím návěstidle očekávej výstrahu.
	80 km/h a očekávej 40 km/h	Pomalu bliká horní žlutý znak, svítí dolní žlutý znak a zelený pruh. Rychlost je omezena na 80 km/h a na následujícím návěstidle očekávej rychlost 40 km/h.
	80 km/h a očekávej 60 km/h	Rychle bliká horní žlutý znak, dolní žlutý znak svítí a svítí zelený pruh. Rychlost je omezena na 80 km/h a na následujícím návěstidle očekávej 60 km/h.
	100 km/h a očekávej výstrahu	Svíí oba žluté znaky a dva zelené pruhy. Rychlost je omezena na 100 km/h a na následujícím návěstidle očekávej výstrahu.
	100 km/h a očekávej 40 km/h	Pomalu bliká horní žlutý znak, dolní žlutý znak svítí a svítí dva zelené pruhy. Rychlost je omezena na 100 km/h a na následujícím návěstidle očekávej 40 km/h.
	100 km/h a očekávej 60 km/h	Rychle bliká horní žlutý znak, dolní žlutý znak svítí a svítí 2 žluté pruhy. Rychlost je omezena na 100 km/h a na následujícím návěstidle očekávej 60 km/h.
	100 km/h a očekávej volno	Svíí zelený a žlutý znak a dva zelené pruhy. Rychlost je omezena na 100 km/h a na dalším návěstidle očekávej volno.
	100 km/h a očekávej 80 km/h	Pomalu bliká zelený znak, svítí žlutý znak a svítí dva zelené pruhy. Rychlost je omezena na 100 km/h a na dalším návěstidle očekávej rychlost 80 km/h.
	100 km/h a očekávej 100 km/h	Rychle bliká zelený znak, svítí žlutý znak a svítí dva zelené pruhy. Rychlost je omezena na 100 km/h a na dalším návěstidle očekávej rychlost 100 km/h.

	Volno	Stále svítí zelený znak. Rychlost není omezena návěstidlem. Na dalším návěstidle očekávej volno nebo omezení rychlosti, ne však znak Stůj.
	Očekávej 80 km/h	Pomalu bliká zelený znak. Na následujícím návěstidle očekávej rychlost 80 km/h.
	Očekávej 100 km/h	Rychle bliká zelený znak. Na následujícím návěstidle očekávej rychlost 100 km/h.
	Posun dovolen	Svítí bílý znak. Posun je dovolen.
	Přivolávací návěst	Svítí znak Stůj a bliká bílý znak. Je povolena jízda na přivolávací návěst. Rychlost je omezena na 30 km/h.

6.3.2 Znaky na oddílovém návěstidle autobloku

	Oddílová návěstidla trojznakého autobloku: (v kolejišti nejsou zobrazeny)	
	Stůj	Svítí červený znak. Jízda není povolena.
	Výstraha	Svítí žlutý znak. Jeden oddíl autobloku je volný. Na následujícím návěstidle autobloku očekávej Stůj.
	Volno	Svítí zelený znak. Minimálně dva oddíly autobloku jsou volné. Na následujícím návěstidle autobloku může následovat opět volno nebo výstraha.
	Střelnice	Takovou to střelnici jsou označeny poslední oddílová návěstidla autobloku. Za posledním oddílovým návěstidlem je ještě jeden oddíl autobloku na jehož konci je již vjezdové hlavní návěstidlo. Na hlavním návěstidle však nemusí být vždy znak volnosti, a proto jsou poslední návěstidla autobloku upraveny tak, aby nedocházelo k nehodám. Znaky výstrahy a volnosti totiž můžou na posledním návěstidle autobloku pomalu nebo rychle blikat a tím signalizují polohu hlavního návěstidla.

6.4 Seřad'ovací návěstidlo

	<p>Seřad'ovací návěstidlo slouží pouze pro posun, a proto lze od něj stavět pouze posunové cesty. Seřad'ovací návěstidlo je v simulaci zobrazeno jako jednoduchá šipka.</p> <p>Ovládání seřad'ovacího návěstidla:</p> <p>Levé tlačítko myši – menu seřad'ovacího návěstidla:</p> <p>Prostřední tlačítko myši - začátek stavění posunové cesty</p> <p>Pravé tlačítko myši – pokud stavíte posunovou cestu, tak kliknutím pravého tlačítka zrušíte její stavění.</p> <p>F2 – menu seřad'ovacího návěstidla (zobrazují se pouze volby, které můžete v dané chvíli použít)</p>
---	--

Se1	Označení návěstidla
STUJ	Okamžité zhasnutí znaku dovolující posun. Nedojde však ke zrušení závěru posunové cesty.
DN	Dodatečné rozsvícení návěstidla – opětovné rozsvícení znaku dovolujícího k jízdě v případě, že jste zvolili rušení cesty, ale ještě neuplynula doba, ve které je cesta zrušena nebo pokud jste zvolili volbu STUJ.
RC	Rušení cesty – zruší postavenou posunovou cestu od návěstidla kde volbu provádíte k následujícímu posunovému nebo hlavnímu návěstidlu. Doby rušení jsou opět různé. Doby rušení posunových cest se liší, více se dočtete v kapitole o stavění cest. Doba rušení posunové cesty se zobrazuje u návěstidla jako postupně mizící bílý pruh.
RC2	Rušení cesty – zruší postavenou posunovou cestu od návěstidla kde volbu provádíte po konec jízdní cesty.
KC	Konečný bod vlakové nebo posunové cesty.
PC	Začátek stavění posunové cesty od návěstidla (stejně jako prostřední tlačítko myši).

	<p>Základní stav</p> <p>Na seřad'ovacím návěstidle svítí znak Posun zakázán (modré světlo). Z tohoto návěstidla lze postavit posunovou cestu.</p>
	<p>Stavění posunové cesty</p> <p>Kliknete-li prostředním tlačítkem myši na seřad'ovací návěstidlo dojde k jeho bílému orámování. Nyní můžete kliknutím na kolej postavit posunovou cestu. Více se dočtete v kapitole o stavění cest.</p>
	<p>Postavená posunová cesta</p> <p>Na seřad'ovacím návěstidle svítí znak Posun dovolen (bílé světlo). Cestu lze zrušit volbou RC nebo RC2 z menu návěstidla.</p>

	Posun zakázán
	Posun dovolen

6.5 Označník

	<p>Označník je druh seřad'ovacího návěstidla. Označník se umísťuje mezi vjezdové návěstidlo a krajní výhybku stanice. Za označník se neprovádí posun, předpisy však povolují tzv. posun do trati nebo také posun mezi dopravnami a v tomto případě je potřeba postavit posunovou cestu za označník. V kolejišti není označník zobrazen a nelze jej ani nijak ovládat.</p>
---	---

6.6 Výhybka

Výhybka je zařízení pro přejezd vlaku z jedné koleje na druhou. Při stavění vlakové nebo posunové cesty dojde k automatickému přestavění výhybek. Pokud však použijete volbu přímé rozsvícení přivolávací návěsti (PN) musíte výhybky postavit do správné polohy. Při použití nouzové vlakové cesty jsou výhybky automaticky přehazovány pouze v případě, že není nouzová vlaková cesta v kolizi s jinou jízdní cestou. Pokud je v kolizi dojde i přesto k rozsvícení přivolávací návěsti, i když nejsou všechny výhybky přestavěny do správné polohy. Výhybky se při použití nouzové vlakové cesty uzavírají do nouzového závěru.

Ovládání výhybky:

Levé tlačítko myši nebo klávesa F2 – menu výhybky (zobrazuje se volba, kterou můžete v dané chvíli použít).

1	Číslo výhybky v kolejišti
S-	Přestavění výhybky do opačné polohy než je základní.
S+	Přestavění výhybky do základní polohy.
ZAV>	Zavede na výhybce nouzový závěr. Vyžaduje potvrzovací sekvenci!
ZAV<	Zruší na výhybce nouzový závěr. Vyžaduje potvrzovací sekvenci!
STITEK	Zavede na výhybce varovný štítek. Pokud zavádíte varovný štítek, otevře se vám v dolním levém rohu okno Upozornění. Do tohoto okna vepíšete text upozornění štítku. Zavedení varovného štítku následně potvrdíte klávesou Enter nebo zrušíte klávesou Esc. Zrušení štítku na koleji provedete tak, že text, který je napsaný v tomto okně vymažete a stisknete klávesu Enter.

	Základní stav – rovně Výhybka je volná a lze přes ní postavit vlakovou i posunovou cestu. Pokud použijete PN vlak přes tuto výhybku přejede v přímém směru.
	Základní stav – přehozená Výhybka je volná. Pokud použijete PN vlak pojede do odbočky směrem doleva.
	Přestavování (ztráta dohledu) Při přestavování výhybky dochází k jejímu šedému orámování. V tuto chvíli totiž nelze rozlišit v jaké poloze se výhybka nachází.
	Postavená vlaková cesta přes výhybku Přes výhybku je postavená vlaková cesta a nelze již přes ní postavit jinou cestu a ani ji nemůžete přestavit do opačné polohy.
	Postavená vlaková cesta přes výhybku Přes výhybku je postavená posunová cesta a nelze již přes výhybku postavit jinou cestu a ani ji nemůžete přestavit do opačné polohy.
	Výhybka obsazena Výhybka je obsazena a nelze přes ní postavit vlakovou ani posunovou cestu a ani ji nemůžete přestavit do opačné polohy.

	Výhybka v nerozlišeném závěru cesty
	Přes výhybku je stavěna jízdní cesta a dochází k jejímu uzavření do uzávěru jízdní cesty a proto již nejde přestavět do opačné polohy.
	Nouzový závěr
	Při stavění nouzové vlakové cesty dochází k uzavírání výhybky do nouzového závěru. Tento závěr můžete na výhybce zrušit volbou ZAV< z menu výhybky (vyžaduje potvrzovací sekvenci) a nebo jej zavést volbou ZAV>.
	Varovný štítek
	Na výhybce je zaveden varovný štítek a při postavení jakékoliv jízdní cesty přes výhybku se před začátkem stavění zobrazí upozornění na zavedený varovný štítek. Pokud chcete cestu přes kolej postavit stiskněte klávesu Enter a pokud nechcete, tak klávesu Esc.

6.7 Výkolejka

<p>Výkolejka se používá pro ochranu jízdních cest nebo přejezdů. Její úkol je vykolejit vlak v případě, že by mělo dojít k ohrožení jiného vlaku nebo bezpečnosti přejezdu. Při stavění vlakové nebo posunové cesty dojde k jejímu automatickému přestavění.</p>	
--	---

Ovládání výkolejky:

Prostřední tlačítko myši nebo klávesa F2 – menu výkolejky (zobrazuje se volba, kterou můžete v dané chvíli použít)

Vkl	Označení výkolejky.
ZAV>	Je-li výkolejka sklopená (mimo kolej), tak dojde k jejímu naklopení (na koleji). Nesmí však přes ní být postavena vlaková ani posunová cesta.
ZAV<	Je-li výkolejka naklopená, tak dojde k jejímu sklopení.

	Základní stav (sklopená)
	Výkolejka je otevřená a lze přes ní postavit vlakovou i posunovou cestu. Pokud použijete jízdu vlaku na PN, tak vlak přes tuto výkolejku přejede.
	Naklopená
	Výkolejka je naklopená (je na koleji jako na fotce). Pokud přes ní postavíte vlakovou nebo posunovou cestu dojde k jejímu automatickému sklopení. Pokud použije jízdu vlaku na PN, tak vlak se o tuto výkolejku zastaví. V tomto případě výkolejku sklopte nebo vlak otočte a vlak bude pokračovat dál.
	Postavená vlaková cesta
	Přes výkolejku je postavená vlaková cesta a další cesta přes ní nejde postavit. Nelze ji naklopit.
	Postavená posunová cesta
	Přes výkolejku je postavená posunová cesta a další cesta přes ní nejde postavit. Nelze ji naklopit.
	Obsazená
	Výkolejka je obsazena a nelze přes ní postavit vlakovou ani posunovou cestu a ani ji nelze naklopit.
	Výkolejka v nerozlišeném závěru cesty
	Přes výkolejku je stavěna jízdní cesta. Nelze ji naklopit.

6.8 Přejezd

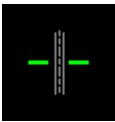

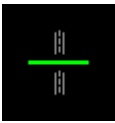

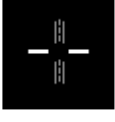
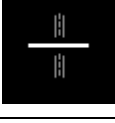
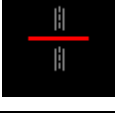
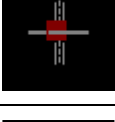

Přejezd je místo kde dochází ke křížení tratě s pozemní komunikací. Existují dva druhy přejezdů. Přejezd s předzváněcí dobou a bez předzváněcí doby. Předzváněcí doba je doba, během které dojde k uzavření přejezdu. Tato doba může být u každého přejezdu různá. Tyto dva druhy přejezdů nelze na první pohled od sebe rozeznat. Při stavění vlakové nebo posunové cesty dojde k automatickému uzavření přejezdu. V mezistaničních úsecích se používá skrytý přejezd. Tento přejezd není v simulaci vidět (vypadá jako kolej), má však normálně svoje menu a jde jej ovládat.

Ovládání přejezdu:

F2 – menu přejezdu (zobrazují se pouze volby, které můžete v dané chvíli použít)

004,742	Kilometrická poloha přejezdu (kilometry,metry)
UZ	Uzavření přejezdu – ruční uzavření přejezdu. Po projetí vlaku je potřeba ho opět ručně otevřít volbou ZUZ. Konce ručně uzavřeného přejezdu jsou zobrazeny bílou barvou.
ZUZ	Zrušení uzavření přejezdu.
DK>	Zavedení dopravního klidu – pokud je na přejezdu zaveden dopravní klid, tak dojde k jeho tmavě červenému podbarvení a nejde přes něj postavit vlaková ani posunová cesta. V případě více Kolejné trati dojde k zavedení dopravního klidu pouze na jedné koleji a proto musíte zavádět dopravní klid na každé koleji zvlášť.
DK<	Zrušení dopravního klidu.

	Základní stav
	Přejezd je otevřen. Lze přes něj postavit vlaková i posunová cesta. Jde ho uzavřít volbou UZ nebo zavést na něm dopravní klid DK.
	Zavírání přejezdu při použití funkce UZ z menu přejezdu
	Prostřední část přejezdu bliká. Dochází k jeho ručnímu uzavírání. Je přes něj možné postavit vlakovou i posunovou cestu.
	Přejezd je zavřený pomocí funkce UZ z menu přejezdu
	Přejezd je uzavřen a lze přes něj postavit vlakovou i posunovou cestu.

	Otevřený přejezd s vlakovou cestou
	Přejezd je otevřený. Jeho uzavírání začne ve chvíli kdy vlak bude ve vzdálenosti, kterou urazí během doby, za kterou se přejezd uzavře. Nejde přes něj postavit další cesta a lze ho ručně uzavřít (UZ)
	Uzavírání přejezdu s vlakovou cestou
	Prostřední část přejezdu bliká. Přejezd se uzavírá. Nelze postavit další cesta přes přejezd. Lze ho ručně uzavřít (UZ), po uvolnění úseku poté nedojde k jeho automatickému otevření.
	Uzavřený přejezd s vlakovou cestou
	Přejezd je uzavřen, nelze přes něj postavit žádnou další cestu a lze ho ručně uzavřít (UZ).
	Otevřený přejezd s posunovou cestou
	Přejezd je otevřený. Uzavírání je stejné jako když je přes přejezd postavená vlaková cesta. Lze ho ručně uzavřít (UZ).
	Uzavírání přejezdu s posunovou cestou
	Prostřední část přejezdu bliká. Nelze přes něj postavit další cestu, lze ho ručně uzavřít (UZ).
	Uzavřený přejezd s posunovou cestou
	Přejezd je uzavřen, nelze přes něj postavit další cestu a lze ho ručně uzavřít (UZ).
	Přejezd obsazen
	Kolejový úsek přes přejezd je obsazen. Nelze přes něj postavit žádnou další cestu. Lze ho ručně uzavřít (UZ).
	Na přejezdu je zavedený dopravní klid (funkce DK)
	Přes přejezd nejde postavit žádná jízdní cesta. Dopravní klid zrušíte volbou DK<.
	Přejezd je uzavřen a je na něm zavedený dopravní klid (funkce UZ a DK)
	Přes přejezd nejde postavit žádná jízdní cesta, je však i uzavřen. Dopravní klid zrušíte volbou DK< a uzavření zrušíte volbou ZUZ.

6.9 Součtová hláška přejezdu

Součtová hláška přejezdu slouží k zobrazení stavu přejezdu. Její činnost se automaticky řídí podle přejezdu. Nemá žádné možnosti ovládání.

	Přejezd je otevřený
	Přejezd je otevřený. Může být volný, ale může být přes něj postavená vlaková nebo posunová cesta.
	Přejezd je automaticky uzavřený
	Přejezd je uzavřený nebo dochází k jeho uzavírání. Je přes něj postavená vlaková nebo posunová cesta nebo je obsazen. Po uvolnění přejezdu dojde k jeho automatickému otevření.
	Přejezd je uzavřený funkcí UZ
	Přejezd je uzavřený nebo dochází k jeho uzavírání. Může být volný nebo je přes něj postavená vlaková cesta, posunová cesta nebo je obsazen. Nedojde k jeho automatickému otevření.

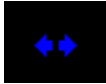

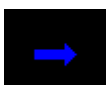
6.10 Traťové zabezpečovací zařízení

Traťové zabezpečovací zařízení je v simulaci v základním stavu zobrazeno jako dvě opačné šipky. Slouží k bezpečnosti na trati mezi sousedními stanicemi. Je-li totiž udělen traťový souhlas z jednoho směru a do mezistaničního úseku, který zabezpečovací zařízení chrání, je i z tohoto směru postavena vlaková cesta nejde už postavit vlakovou cestu ze směru opačného. Je-li zobrazeno jako dvě opačné šipky není souhlas udělen žádným směrem a je možno ho udělit jakýmkoliv směrem. Je-li zobrazeno jako dlouhá šedá šipka mířící jedním směrem je traťový souhlas udělen a vlaky smí jet pouze ve směru šipky. Šedá barva šipky značí, že na kolejovém úseku není žádný vlak. Modrá barva šipky signalizuje obsazení úseku vlakem.

Ovládání traťového zabezpečovacího zařízení:

F2 – menu traťového souhlasu (zobrazují se pouze volby, které můžete v dané chvíli použít)

Li1T Li-Rk	Označení souhlasu
ZTS>	Žádost traťového souhlasu
ZTS<	Zrušení žádosti traťového souhlasu
UTS	Udělení traťového souhlasu

	Základní stav – souhlas neudělen
	Jízda není možná ani jedním směrem. Výpravčí může požádat o udělení traťového souhlasu.
	Žádost o souhlas (jedna nebo i obě šipky mohou blikat)
	Jedna nebo obě šipky blikají. Jízda není možná ani jedním směrem. Jeden nebo oba výpravčí žádají o udělení traťového souhlasu.
	Výluka na mezistaničním úseku.
	Na koleji v mezistaničním úseku je zavedena výluka. Jízda vlaku není možná ani jedním směrem, proto do mezistaničního úseku nejde postavit vlaková cesta.
	Souhlas udělen, lze ho změnit – úsek není obsazen
	Do mezistaničního úseku je možné postavit vlakovou cestu ve směru šipky. Požádáním o udělení traťového souhlasu dojde ke změně na dvě šipky z nichž jedna bliká.
	Souhlas udělen, nelze ho změnit – na úsek je postavena vlaková cesta nebo je obsazen
	Do mezistaničního je postavena vlaková cesta nebo je mezistaniční úsek obsazen. Souhlas již nejde udělit opačným směrem.

6.11 Živák

Živák je zobrazen jako tříbarevný čtverec. Je složen z tří základních barev RGB (červená, zelená, modrá), které jsou umístěny v pruzích nad sebou. Pokud je simulace spuštěna živák se otáčí. V případě pozastavení simulace nebo jejího zaseknutí se živák neotáčí a proto výpravčí hned pozná, že něco není v pořádku.

	Vodorovná poloha
	Svislá poloha

6.12 Zásobník jízdních cest

Vzhled zásobníku:

01	VZ	PV	EZ	1	UPO
VC	L1	1K	250m		

Význam zkratk, ze kterých se zásobník skládá:

01	VZ	PV	EZ	1	UPO
Číslo zásobníku	Režim vydávání povelů ze zásobníku	Režim přednostní volby	Editace zásobníku	Počet cest uložených v zásobníku	Upozornění, při stavění nouzové vlakové cesty.
VC, PC, AB, PN	L1		1K		250m
Druh cesty, která je v zásobníku uložená	Označení návestidla, od kterého je cesta stavěna		Označení koleje, na kterou je cesta stavěna		Délka koleje, na kterou je cesta stavěna

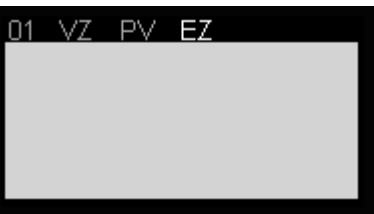
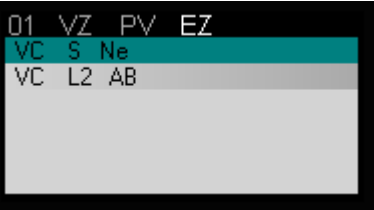
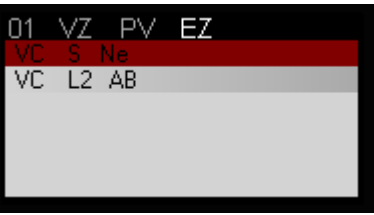
Zásobník jízdních cest slouží k ukládání vlakových nebo posunových cest v případě, že cestu není možné realizovat. Stává se tak, je-li stavěná cesta v kolizi s jinou vlakovou nebo posunovou cestou. Po uvolnění kolejového úseku dojde k postavení cesty ze zásobníku. V kolejišti může být několik zásobníků a ke každému zásobníku je přiřazena určitá oblast. Aby byli do zásobníku ukládány vlakové a posunové cesty musí být aktivní volba VZ (volba, která je aktivní je zobrazena bílým písmem). Je-li aktivní volba PV (přednostní volba) nedochází k ukládání cest do zásobníku. Pokud máte v zásobníku uložené nějaké cesty a přepnete na volbu PV z volby VZ cesty zůstanou uloženy v zásobníku, ale nebudou postaveny dokud opět nepřepnete na volbu VZ. Volba EZ (editace zásobníku) umožňuje změnu pořadí nebo odstranění cest ze zásobníku. Stavění cest ze zásobníku probíhá v pořadí v jakém jsou do zásobníku uloženy (jako první se provádí stavění první vložené cesty, která je umístěná na prvním místě v seznamu, naposledy vložená cesta se tudíž staví až jako poslední).

Pokud stavíte nouzovou vlakovou cestu a používáte zásobník v režimu VZ, dojde k uložení vlakové cesty do zásobníku (zobrazí se jako PN). Pokud je v zásobníku na prvním řádku (tj. má dojít k jejímu stavění) zobrazí se u zásobníku žlutý nápis UPO (upozornění na stavění nouzové vlakové cesty). Na tento nápis musíte kliknout levým tlačítkem myši, aby došlo k postavení nouzové vlakové cesty. Pokud je zásobník v režimu PV nápis UPO se nezobrazuje.

Ovládání zásobníku:

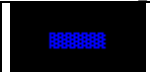
Levé tlačítko myši – přepínání režimu zásobníku a otevření okna editace zásobníku.

VZ	Vydávání povelů ze zásobníku – cesty jsou ukládány do zásobníku.	
PV	Přednostní volba – zásobník je vyřazen z provozu, nedochází k ukládání cest do zásobníku. Proto pokud je stavěná cesta v kolizi s jinou nedojde k jejímu postavení.	
EZ	Editace zásobníku – po kliknutí na EZ dojde k otevření seznamu se všemi uloženými cestami. Můžete změnit pořadí v jakém dojde k jejich stavění nebo je vymazat ze seznamu.	
	Chcete-li nějakou cest editovat, tak na ní klikněte levým tlačítkem myši.	
	Dojde k jejímu tmavě červenému podbarvení, tuto položku můžete editovat následujícím způsobem:	
	DEL	Vymaže položku ze zásobníku.
	CTRL+TAB	Posune položku o místo nahoru v seznamu.
	CTRL+SHIFT+TAB	Posune položku o místo dolů v seznamu.
	Místo CTRL+TAB a CTRL+SHIFT+TAB lze použít i myš. Na položku nejdříve kliknete levým tlačítkem myši (tmavě červeně se podbarví) a přesunete ji pokud podržíte prostřední tlačítko (kolečko) myši.	

	Základní stav – stav VZ (vydávání povelů ze zásobníku)
	Základní stav – stav PV (přednostní volba)
	Zásobník v režimu VZ a je v něm uložena 1 vlaková cesta.
	Editace zásobníku – zásobník je prázdný
	Editace zásobníku – v zásobníku jsou uloženy 2 vlakové cesty (VC). Zeleně podbarvená cesta se bude stavět jako první
	Editace zásobníku – v zásobníku jsou uloženy 2 vlakové cesty. Červeně podbarvenou cestu je možno editovat (smazat, posunout o místo nahoru nebo dolů).

6.13 Další prvky, které nemají menu a nelze je nijak ovládat.

- **Nástupiště**

	Nástupiště je má pouze informativní funkci, na kterou koleji je možné zastavit vlak, aby mohli cestující vystoupit.
---	---

- **Zarážedlo**

	Zarážedlo má funkci koncové koleje. (více se dočtete v kapitole o staniční koleji)
---	--

- **Kolejový kříž**

	Kolejový kříž umožňuje pouze jízdu vlaku směrem rovně.
---	--

7. Stavění jízdních cest

7.1 Vlaková cesta (VC)

Vlakovou cestu lze postavit pouze od hlavního návěstidla. Koncem vlakové cesty může být staniční kolej nebo traťová kolej.

Začátek cesty zvolíte kliknutím levého tlačítka myši na hlavní návěstidlo nebo otevřením menu návěstidla a zvolením volby VC. Dojde k zelenému orámování návěstidla. Nyní vyberte staniční nebo traťovou kolej a klikněte na ni levým tlačítkem myši nebo použijte volbu KC z menu hlavního návěstidla na konci koleje. Pokud je cestu možné postavit dojde k přestavování výhybek, výkolejek a uzavření přejezdů, které jsou ve směru zvolené cesty. Dojde k uzavření cesty do nerozlišeného závěru a následně k uzavření cesty do závěru vlakové cesty.

7.2 Vlaková cesta s volbou do zásobníku jízdních cest

Aby docházelo k ukládání cest do zásobníku musí být zásobník v režimu VZ. Nyní pokud postavíte vlakovou cestu dojde nejdříve k jejímu uložení do zásobníku. Pokud není v zásobníku uložena žádná cesta a stavěná cesta není v kolizi s jinou jízdní cestou dojde k jejímu postavení. Pokud však není cesta v zásobníku na prvním místě v seznamu cest dojde k jejímu postavení až poté co dojde k postavení i cest ze seznamu, které byly vloženy do zásobníku dříve (můžete však editací zásobníku posunout cestu na jiné místo v seznamu). Je-li cesta na prvním místě v seznamu, ale je v kolizi s jinou cestou nedojde k jejímu postavení dříve než dojde k uvolnění kolejového úseku.

7.3 Vlaková cesta bez volby do zásobníku jízdních cest

Aby nedocházelo k ukládání cest do zásobníku musí být zásobník v režimu PV. Nyní pokud zadáte stavění vlakové cesty, která nejde postavit, protože je v kolizi s jinou cestou, nedojde k jejímu uložení do zásobníku. Po uvolnění kolejového úseku ji musíte postavit znovu.

7.4 Vlaková cesta s automatickým stavěním

Otevřete menu návěstidla a zvolte volbu AB. Dojde k zelenému orámování návěstidla. Nyní již postupujte stejně jako při stavění vlakové cesty. Po postavení vlakové cesty dojde na všech návěstidlech k zavedení funkce automatického stavění (AB). Tuto volbu zrušíte výběrem volby AB< z menu návěstidla, kdy dojde pouze ke zrušení automatického stavění, ale postavená vlaková cesta zůstane zachována. Nebo použijte volbu RC nebo RC2 z menu návěstidla pro zrušení cesty. Je-li zásobník v režimu VZ dojde při stavění k uložení vlakové cesty do zásobníku (místo VC se však zobrazí AB).

7.5 Posunová cesta (PC)

Posunovou cestu lze postavit od hlavního nebo seřaďovacího návěstidla. Koncem posunové cesty může být kolejový úsek, dopravní nebo manipulační kolej a hlavní nebo seřaďovací návěstidlo.

Začátek cesty zvolíte kliknutím prostředního tlačítka myši na hlavní nebo seřaďovací návěstidlo nebo otevřením menu hlavního nebo seřaďovacího návěstidla a zvolením volby PC. Dojde k bílému orámování návěstidla. Nyní vyberte kolejový úsek nebo dopravní či manipulační kolej a klikněte na ni levým tlačítkem myši nebo použijte volbu KC z menu hlavního nebo seřaďovacího návěstidla. Pokud je cestu možné postavit dojde k přestavování výhybek, výkolejek a uzavření přejezdů, které jsou ve směru zvolené cesty. Dojde k uzavření cesty do nerozlišeného závěru a následně k uzavření cesty do závěru posunové cesty. Ukládání do zásobníku probíhá stejně jako v případě vlakových cest.

7.6 Rušení jízdních cest

Jízdní cestu je možné zrušit volbou RC (zruší postavenou posunovou cestu od návěstidla, kde volbu provádíte k následujícímu hlavnímu nebo posunovému návěstidlu ve směru jízdy) nebo RC2 (zruší postavenou vlakovou nebo posunovou cestu od návěstidla kde volbu provádíte po konec jízdní cesty)

Rušení vlakové nebo posunové cesty:

1. Při zadání volby RC nebo RC2 je okamžitě zhasnut znak dovolující jízdu (podobně jako při volbě STUJ)
2. Dojde k rušení závěru vlakové nebo posunové cesty.
 - Pokud kolej před návěstidlem, kde vlakovou nebo posunovou cestu rušíte, nebyl obsazen, bude závěr zrušen za 5 sekund.
 - Pokud kolej před návěstidlem, kde posunovou cestu rušíte, byla obsazena, bude závěr posunové cesty zrušen za 1 minutu.
 - Pokud kolej před návěstidlem, kde vlakovou cestu rušíte, byla obsazena, bude závěr vlakové cesty bude zrušen za 3 minuty.

7.7 Nouzová vlaková cesta

Pro vjezd na obsazenou kolej nebo z jiných důvodů se používá nouzová vlaková cesta. Stejně jako vlaková cesta se ukládá do zásobníku (pokud je v režimu VZ). Nouzovou vlakovou cestu postavíte tak, že z menu návěstidla vyberete volbu PN. Dojde k tyrkysovému orámování návěstidla. Nyní klikněte levým tlačítkem myši na kolej, na kterou má být cesta postavena. Pokud je zásobník v režimu VZ, tak se nyní u něj rozsvítí žlutý nápis UPO. Na tento nápis klikněte (pokud je zásobník v režimu PV, tak se tento krok přeskočí). Zobrazí se vám nové okno, do kterého vepíšete potvrzovací sekvenci asdf a stisknete Enter (nebo Esc pokud nechcete cestu postavit – i přesto se výhybky uzavřou do nouzového závěru, ale nerozsvítí se přivolávací návěst na návěstidle). Výhybky se uzavřou do nouzového závěru a rozsvítí se znak přivolávací návěsti na návěstidle. Znak přivolávací návěsti svítí 1 minutu, tento čas lze prodloužit volbou PPN z menu návěstidla o další 1 minutu. Znak přivolávací návěsti lze kdykoliv zhasnout volbou STUJ z menu návěstidla. Po zhasnutí znaku přivolávací návěsti na návěstidle nouzový závěr na výhybkách zrušíte volbou RNZ z menu návěstidla. Tento krok musíte opět potvrdit potvrzovací sekvencí.

7.8 Přímé rozsvícení přivolávací návěsti

U přímého rozsvícení přivolávací návěsti nedochází k uzavření nouzového závěru. Tento způsob odpovídá původní přivolávací návěsti, která byla ve starších verzích Staničáře.

Postup přímého rozsvícení přivolávací návěsti.

1. Otevřete menu návěstidla a zvolte volbu PN.
2. Klikněte levým tlačítkem myši na stanoviště obsluhy.
3. Zadejte potvrzovací sekvenci.
4. Dojde k rozsvícení znaku přivolávací návěsti na návěstidle. Nedojde k uzavření nouzového závěru na výhybkách.

Po 1 minutě znak na návěstidle zhasne (můžete ho také zhasnout volbou STUJ v menu návěstidla nebo prodloužit svícení o 1 minutu volbou PPN).

8. Informace o vlaku a úkony s vlaky

8.1 Základní informace o vlaku

Základní informace o vlaku jsou napsány v informačním panelu (viz. výše). Další informace o vlaku získáte, když na něj najedete kurzorem myši (je jedno jestli v informačním panelu nebo v kolejišti) a stisknete klávesu F1. Zobrazí se vám nové okno, ve kterém jsou uvedeny následující informace: (tyto informace jsou editovány při tvorbě vlaku v programu Stag).

Typ – typ vlaku (osobní, spěšný, manipulační atd.)

Číslo – číslo vlaku

Délka vlaku

Hmotnost vlaku

Max rychlost

Rychlost (km/h) – aktuální rychlost vlaku

Návěstidlo (m) – vzdálenost od prvního návěstidla ve směru cesty

Zkratka stanice, ze které vlak přijíždí. (nebo údaj Začíná)

Zkratka stanice, do které vlak odjíždí. (nebo údaj Končí)

Jméno stanice, kde vlak vzniknul, nebo číslo vlaku, ze kterého vlak ve vaší stanici vzniknul.

Jméno stanice, kde vlak končí, nebo číslo vlaku, na který se ve vaší stanici mění.

Detail – poznámka k vlaku

Seznam stanic a zastávek, ve kterých má vlak zastavit. V případě, že vlak ve vaší stanici končí je poslední zastávka v tomto seznamu brána jako konečná.

8.2 Úkony s vlaky

8.2.1 Otočení celé soupravy

1. Počkejte na zastavení vlaku, poté najedte na vlak v kolejišti kurzorem myši a počkejte až se zeleně podbarví v informačním panelu.
2. Stisknutím klávesy F5 dojde k otočení vlaku. Nyní je vlak je připraven k jízdě opačným směrem.

8.2.2 Objetí soupravy hnacím vozidlem

Objetí soupravy hnacím vozidlem se provádí při změně směru vlaku, na rozdíl od použití klávesy F5 se jedná o reálný úkon. Stejným způsobem, lze i připojit k vlaku jiné hnací vozidlo (i ze stejné strany odkud bylo odpojeno původní hnací vozidlo). Změna hnacího vozidla se provádí například při přechodu na jinou trakci nebo při přepojení elektrické lokomotivy na dieselovou apod. Kdy má dojít k přepojení lokomotivy je většinou uvedeno v informačním okně o vlaku (F1) v položce Detail.

- 1 Počkejte na zastavení vlaku, poté najedte na vlak v kolejišti kurzorem myši a počkejte až se zeleně podbarví v informačním panelu
- 2 Stisknutím klávesy F8 odpojte hnací vozidlo. Odpojení hnacího vozidla se znázorní v informačním panelu malým o před zkratkou vlaku. Pokud lokomotivu odpojte omylem můžete ji připojit zpět klávesou F9.
3. Stavěním posunových cest objedte s hnacím vozidlem soupravu a přistavte ho na druhou stranu vlaku.
4. Opět najedte na vlak (ne na odpojené hnací vozidlo) kurzorem myši a počkejte až se zeleně podbarví v informačním panelu (hnací vozidlo by se vám podbarvilo červeně) a stiskněte klávesu F9. Dojde k připojení lokomotivy a zmizení malého o před zkratkou vlaku. Nyní je vlak připraven k jízdě opačným směrem.

8.2.3 Odpojení a spojení části vlaku

Po zastavení vlaku ve stanici je možné odpojit jeho hnací vozidlo nebo hnací vozidlo a několik vagónů. Odpojení hnacího vozidla provedete najetím kurzoru myši nad vlak, počkejte až se zeleně podbarví v informačním panelu a stiskněte klávesu F8. Odpojení

hnacího vozidla a několika vagónů provedete tak, že kliknete levým tlačítkem na vlak nebo nad vlakem stisknete klávesu F2 (musí být zeleně podbarven v informačním okně). Otevře se vám menu vlaku. V nabídce odpoj si vyberte část vlaku jakou chcete odpojit. Vámi zvolená část vlaku se odpojí a automaticky se změní na posun. Připojení hnacího vozidla nebo části vlaku provedete najetím myši nad vlak (musí se zeleně podbarvit v informačním panelu) a stisknutím klávesy F9. Druhá možnost je, že otevřete menu vlaku a v něm zvolíte volbu připoj.

8.2.4 Lokomotivní vlak

Lokomotivní vlak je složen z jedné nebo více lokomotiv. Má přidělené pětimístné číslo, které začíná číslicí 7xxxx. Chcete-li použít lokomotivu z lokomotivního vlaku k připojení k jinému vlaku postupujte následujícím způsobem:

- 1 Počkejte na zastavení vlaku, poté najed'te na vlak v kolejišti kurzorem myši a počkejte až se zeleně podbarví v informačním panelu.
- 2 Stisknutím klávesy F8 nebo F11 změníte tento vlak na posun. (Zmizí z informačního panelu.
- 3 Stavěním posunových cest dojed'te s tímto posunem kam potřebujete. Chcete-li ho připojit k vlaku bez hnacího vozidla přistavte ho na začátek nebo konec vlaku a stiskněte F9. Nebo chcete-li z posunu udělat opět lokomotivový vlak najed'te na něj a stiskněte klávesu F12.

8.3 Změna čísla vlaku

1. Počkejte na zastavení vlaku ve stanici a uplynutí doby pro výstup a nástup cestujících. Uplynutí této doby poznáte, že v informačním panelu zmizí červené číslo nástupiště a zkratka stanice, ve které měl vlak zastavit.
2. Najed'te na vlak v kolejišti kurzorem myši a počkejte až se zeleně podbarví v informačním panelu.
3. Klikněte na vlak prostředním tlačítkem myši. Otevře se vám menu vlaku. V tomto menu vyberte volbu CV (číslo vlaku).
4. Dojde k otevření seznamu dostupných vlaků, na který je možno původní vlak změnit. Z tohoto seznamu si vyberte požadované číslo a klikněte na něj.
5. Dojde ke změně čísla a údajů o směru jízdy a zastávkách vlaku.

8.4 Změna vlaku na posun

Posunem je jakýkoliv vlak, který nemá přidělené číslo. Posuny se proto nezobrazují v informačním panelu. S posunem lze manipulovat pouze stavěním posunových cest.

1. Počkejte na zastavení vlaku ve stanici a po uplynutí doby pro výstup a nástup cestujících. Najed'te na vlak v kolejišti kurzorem a počkejte až se vlak zeleně podbarví v informačním panelu.
2. Stisknutím klávesy F11 změníte vlak na posun. Stavěním posunových cest dojed'te vlakem na požadované místo.
3. Chcete-li změnit posun zpět na vlak najed'te na vlak kurzorem myši a stiskněte klávesu F12.

9. Slovníček

JOP – Jednotné obslužné pracoviště

DOZ – Dálkově ovládané zařízení

ČD – České dráhy

ESA – Elektronické stavědlo od firmy AŽD Praha s.r.o. <http://www.azd.cz>

GVD – Grafikon vlakové dopravy (jízdní řád)

NJR – Nákrešný jízdní řád

SZZ – Staniční zabezpečovací zařízení

SZZ-ETB – Staniční zabezpečovací zařízení s bezpečnou počítačovou částí

ZTP – Základní technické požadavky

10. Licence

Staničář je zdarma ke stažení na jeho domovské stránce <http://www.stanicar.cz>. Není však dovoleno umísťovat tento produkt na své vlastní stránky, komerční a jiné veřejně publikované CD bez svolení autora. Stejně tak odkazovat přímo na stažení programu. Program je možné využívat pouze pro nekomerční účely. To znamená pouze pro domácí užití. Dále není možné využívat kterýkoliv textů. Autor nenese žádnou zodpovědnost za případné škody programem způsobené. Kontakt na autora najdete v kapitole Kontakty.

11. Poděkování

Chtěl bych poděkovat všem, kteří se podílejí na vývoji programů Staničář, Builder, Stag, tvůrcům stanic a autorům obrázků do Staničáře a Stagu.

Největší díky patří těmto lidem:

Merlin, který je autorem Staničáře a jemu patří největší dík, protože vývojem Staničáře tráví většinu svého drahocenného času.

bbf, který je autorem Stagu a patří mu také velký dík.

Strainer, který je tvůrcem vylepšeného Builderu.

Balík, který je autorem mnoha stanic, bez kterých by byl Staničář jen nudným simulátorem. A kdyby jste měli chuť nějakou stanicí také vyrobit, tak by měl Balík radost.

MaBovi a **Eidžovi** za předchozí helpy ke Staničáři a Builderu, ze kterých jsem se vše naučil.

Autorem tohoto helpu je Prochy. Vaše připomínky a názory, chyby nebo nedostatky helpu mi posílejte na níže uvedenou e-mailovou adresu.

Doufám, že jste se s pomocí tohoto helpu naučili ovládat simulátor JOP Staničář. Pokud vás Staničář zaujal řekněte o něm všem lidem, kteří se zajímají o železniční tematiku. Pokud máte vlastní internetové stránky umístěte na ně prosím banner Staničáře. Výběr bannerů najdete na stránkách Staničáře v sekci Podpořte. Chcete-li se podílet na vývoji můžete se zaregistrovat do Mantisu, což jsou internetové stránky na které se umísťují chyby a nápady ohledně Staničáře, Builderu a Stagu. Odkaz na Mantis najdete na stránkách Staničáře v sekci Vývoj.

12. Kontakty

Domovskou stránkou Staničáře je <http://www.stanicar.cz>, na nich najdete vše kolem Staničáře. Stáhnete zde nové verze programů Staničář, Builder, Stag a návody k těmto programům nebo nové stanice a jiné programky. Je zde také seznam kontaktů a několik odkazů týkajících se železniční tematiky.

Vývojové stránky Staničáře Mantis <http://mantis.stanicar.cz>.

České diskusní fórum o dopravě <http://www.k-report.net/>.

E-mailové adresy

(jako předmět e-mailů uvádějte stanicar, aby nedošlo k pohlcení spamovými filtry)

Merlin – merlin@stanicar.cz

Bbf – bbf@stanicar.cz

Strainer – strainer@stanicar.cz

Balík – balik@stanicar.cz

Prochy – prochy@stanicar.cz